

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL

Un an	200 Lei
Pe jumătate	100 Lei
Pe un sfert	50 Lei
În străinătate	500 Lei

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3—1933.

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior

Proprietar și director: IULIU MAIOR

Redactor: SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V.

Să prețuim copilul

La capătul fiecărui an, toți preoții trebuie să raporteze la episcopie, câți s'au botezat, câți s'au cununat și câți au răposat în parohie. De multe ori rapoartele acestea cuprind mai mulți morți decât născuți. Răul acesta era mai ales în Banat, dar dela un timp încoace s'a întins și prin unele sate din Ardeal. Cercetând matricola botezaților, cununațiilor și morților dintr'o parohie din Valea Jiului, am văzut că în cei din urmă cinci ani sunt mai mulți morți decât născuți.

Așa în

anul 1937	1938	1939	1940	1941
au fost născuți	10	9	5	1
și morți	8	10	14	15
				6

Căutând mai de aproape pricina acestui rău, unii mi-au spus că sărăcia nu-i lasă să aibe copii, alții, ca să nu se împărțească averea familiei; în sfârșit vre-o câțiva mi-au spus, că vieața e mai ușoară fără copii.

Ajunge atât! E vremea, să judecăm răul! Cunoaștem bine istoria multor neamuri cari au pierit fără urmă, fiindcă au avut mai multe „sicrie decât leagăne“. Nici sărăcia ori bogăția și nici vieața mai ușoară nu pot fi pricina răului, ci stricăciunea oamenilor. Unde este credință și frică de Dumnezeu, acolo copiii sunt prețuiți.

Să prețuim copilul! Tata să știe, că pe el l-a rânduit Dumnezeu să fie ocrotitorul copilului pe pământ. Femeea să știe, că ea e rânduită să fie mamă, care împarte vieața și nu moare.

Cutezați a avea copii! Ei ne aduc bucurie și mângâiere. Părinților! Dumnezeu vă face părinți la lucrarea zidirii și răscumprării lumii. El vă zice cu cuvintele Sf. Scripturi când vă dă câte un copil: „Primește pe pruncul acesta și creștemi-l mie, iar eu îți voi da plata ta“.

Să prețuim copilul!
Pr. L. Boelat

Ajutorul României

de Sebastian Bornemisa

Se vorbește în gazetele streine, tot mai mult, de ajutorul, pe care România l-a dat în războiul pornit cu atâta îndreptățire împotriva bolșevismului rusesc.

Recunoașterea aceasta ne umple inimile de mândrie. Ne întărește sufletul. Ne înalță și ne fortifică credința absolută în ziua cea mare, a socotelilor din urmă, când învinși și învingători vor semna pactul prin care se va pune capăt războiului și se va așeza temelia ordinii celei nouă din Europa de mâine.

Nu este cazul, să scoatem noi înșine la iveală însemnătatea cea mare a ajutorului, pe care l-am dat. Seriozității caracterului nostru, ca popor de baștină, plămădit pe aceste meleaguri, cu drepturi conștinite prin îndelunga noastră trăire în inima Europei, — îi repugnă (ți e greață) și reclama deșențată și lauda de sine.

Cu recunoașterea contribuției noastre în marele conflict european se însărcinează însă alții și a nu lua act de această recunoaștere ar însemna, să nu prețuim tadeajuns prietenii, care fac apologia ajutorului pe care l-am dat.

De aceea este de datoria noastră, să semnalăm cuvintele bune ale celor cari, fără nici un alt interes, decât cel al dragostei de adevăr, scot la lumină vrednicia neamului românesc în războiul de astăzi.

Consecuenți cu acest fel de a vedea, ne îngăduim să semnalăm cititorilor noștri următoarele rânduri ale ziarului suedez „Svenska Dagbladet“, care, în legătură cu declarațiile oficiale germane, făcute după vizita pe care d. prof. Mihai Antonescu, vice-președintele și președintele ad-interim al Consiliului nostru de Miniștri, a făcut-o la cartierul general al Fuehrerului și la cartierul de pe front al d-lui von Ribbentrop, ministrul de externe al Germaniei, scrie: „Fără ajutorul României

i-ar fi fost cu neputință Germaniei să câștige multe biruințe“.

Această constatare, făcută de alții, nu de noi, în presă, în legătură cu declarațiile tot mai accentuate ale multor fruntași germani, că părerile asupra României au fost false și că ele s'au rectificat numai după ce s'a văzut, ce vitejii au făcut în Crimeea „acei minunați țărani vânători de munte“, — ne servește nu numai la satisfacerea unui îndreptățit orgoliu (mândrie) național, ci constituie și o cheazășie dintre cele mai sigure, că nădej-dile pe care le nutrim și idealurile cu care se avântă în toiu luptelor ostașii noștri, — vor găsi o deplină înțelegere și în clipa hotărâtoare și că ele vor fi în întregime împlinite.

Prin tot ceeace neamul românesc astăzi jertfește pentru cauza comună a Europei, — el își înscrie drepturi permanente (veșnice) la un viitor mai bun și trage o ipotecă (drept de despăgubire) fermă (statornic) asupra onoarei celor ce vor fi arbitral (judecătorul) socotelilor din urmă.

Neam de elită (ceace este mai ales), de-o sensibilitate (simțire) și de o nobleță rară, noi nu ne am târguit ajutorul, atunci când ni-s'a cerut.

Nu l-am condiționat de socoteli mărunte de tarabă, — ci l-am dat cu tot elanul (avânt) și fără de nici o rezervă, cu gândul cinstit, că avem datoria să luptăm pentru Europa de mâine și convingeți, că drepturile noastre, în această Europă, nu vor putea fi de nimeni și de nimic nesocotite.

Tari și astăzi pe convingerea aceasta, ne vom face întreaga datorie până la urmă, cu încredere în Mareșalul Conducător al destinului nostru, cu loialitate și cu devotament în M. S. Regele Mihai I și cu credința nesdruncinată în bunul Dumnezeu.

Ce să citim?

Dacă te duci la o farmacie, în sticlele și în cutiile de acolo găsești multe leacuri, dar găsești și multe otrăvuri. Nu poți să le folosești fără de a întreba un bun cunoscător în ale farmaciei. Tot așa e și cu cărțile. Azi se găsesc în toate părțile cărți multe, dar nu toate ne sunt de folos. E bine că ne place să citim, căci cu cât citim mai mult, cu atât ajungem să cunoaștem mai multe lucruri. Pentruca cititul să ne fie de folos, trebuie să citim cărți bune. Un proverb popular zice așa: Spune-mi ce citești, ca să-ți spun cine ești. —

Cititul e hrană pentru suflet. Precum tropului îi dăm hrană bună, căci de hrana cea rea se îmbolnăvește, tot așa trebuie să dăm hrană bună și sufletului. Cartea cea rea e ucigătoare de suflet. Știți, unde duce cartea cea rea? Dacă citești numai cărți despre tâlhari și despre păcătoși, dela o vreme încerci să faci fapte asemenea lor. În mâna tineretului o carte rea este un dușman de moarte. În zilele de sărbătoare, în Dumineci, în serile lungi de iarnă e bine să citim cărți ziditoare de suflet. Cât sunt de frumoase — Cărțile bunului Creștin — tipărite de directorul foii noastre, cărțile religioase tipărite la Lugoj! Ce frumos e să citești cărți scrise de oamenii bisericii, cari ne învață întotdeauna, să facem lucruri bune.

Dacă vrei să citești ceva de răs, povești frumoase cu Ilene Cosânzene și Feți Frumoși, găsiți în sutele de broșuri tipărite de Asociațiunea Transilvană pentru cultura și literatura poporului român, sau mai pe scurt Astra. În biblioteca Astei s'au tipărit și cărți despre trecutul țării noastre și despre preoții cei mari. E bine dacă se citesc și cărți despre albinărit, despre grădinărit și despre alte îndeletniciri. Despre toate acestea există cărți scrise pe înțelesul tuturor, de oameni învățați.

Când citești o carte, stai de vorbă cu un om învățat și îl ceri un sfat. Un înțelept îți dă sfaturi înțelepte. Lucruri de asemenea găsiți în „Cunoștințe folositoare“, bibliotecă ieftină, pe care o tipărește Dl Ioan Simionescu, un mare învățat. Pe lângă ace-

stea să nu lipsească nici calendarele. Ce lucruri frumoase găsiți în „Calendarul dela Blaj“, în „Calendarul gospodarului român“ al Dlui Ioan Simionescu.

Să citim, să citim mult — dar numai cărți bune!

prof. Iosif E. Naghiu

GRAUNTE SUFLETEȘTI

Moartea dreptilor

„Scumpă, înaintea Domnului, este moartea cuviosilor lui“, cântă regele David în psalm 115, stih 6, și drept o are, pentru că Dumnezeu îi promette cu bucurie, ca să-i poată răsplăti și încunună, pentru multele lor lucruri și biruințe.

Prin urmare moartea nu este pentru drepti alt ceva decât unINGER al păcii care-i conduce de pe valea plângerii în patria cerească; o eliberare din temnița trupului și o trecere în lăcașurile veșnice pregătite de Părintele ceresc tuturor fiilor săi buni și ascultători. De aceea spune sf. Pavel în epistola sa către Filipeni: „Dar am, să mă slobozesc din trup și să fiu cu Cristos“ (1, 23).

Pentru drepti ziua morții este ziua culesului sau a secerișului. După cum plugarul așteaptă cu mare bucurie ziua secerișului și a culesului, așa așteaptă și dreptul aceea zi, în care își va da seamă de roadele pe cari le-a adus. „Iată plugarul așteaptă roada cea scumpă a pământului, având răbdare pentru ea, până ce primește ploaia dela început și

de mai târziu“, zice sf. apostol Iacob în epistola sa catolică 5, 7, și apoi continuă: „Răbdați dar și voi, întăriți-vă inimile, pentru că s'a apropiat venirea Domnului“, adică ceasul morții.

Dreptii privesc moartea ca clipita în care îl pot vedea pe Dumnezeu, după cum spune și sf. Ioan evanghelistul în epistola sa întâie catolică (3, 2): „Iubiților, acum fiți lui Dumnezeu suntem și încă nu s'a arătat, ce vom fi. Inșă știm că atunci, când se va arăta, asemenea lui vom fi, pentru că îl vom vedea cum este“.

Dreptii privesc moartea ca o nuntă împărătească, la care sunt invitați de mult, având hainele de nuntă de mult pregătite.

Înainte de a pleca la această nuntă, dreptii își au sufletele bine pregătite și curățite; cel mult urmele păcatelor și le mai spală prin sfânta taină a ungerii de pe urmă. Lumina ce li-se dă în mână le luminează calea pe care merg și inchipuiește sufletul lor luminat și înflăcărat de dragoste față de Dumnezeu.

Sf. Ieronim, unul dintre cei mai mari învățați sfinți Păriați — născut la 342, mort la 30 Sept.

420 în Ierusalim — a numit moartea frate, prietenul său cel mai bun și mângâierea sa cea mai dulce. „Mi-e greață de lume; mă topesc de dorul de a te vedea, o vrednică de dragoste Ierusalime, patrie iubită, locuință fericită a poporului ales și a Damnezeului meu“. Când se vedea mai aproape de moarte, le spunea prietenilor săi: Prietenilor, îmi aduceți vestea că trebuie să plec? Dumnezeu să vă răsplătească pentru această veste minunată. Împărtașiți-vă și voi de fericirea mea și fiți martori ai fericirii mele. Priviți clipita fericită care mă va elibera pentru totdeauna. O clipita fericită a morții! Somn dulce și mulcom al dreptilor, vino și-mi închide ochii! O moarte, cât îmi ești de plăcută! Ce stai la îndoială? Cât sunt de nedrepti oamenii, când te inchipuiesc atât de urâtă! Nămai pentru cei fără de Dumnezeu ești îngrozitoare. De când te-a iubit Mântuitorul meu Isus, îmi plăci chiar și între durerile și chinurile cele mai groaznice, pentru că totdeauna ai pe lângă tine nădejdea unei fericiri veșnice. Iubiti-l, o prieteni ai mei, pe Isus Cristos, priveghați și vă rugați și veți vedea, cât de dulce este a muri, dacă ați știut trăi ca niște drepti și sfinți“. Și cu acestea sf. Ieronim și-a dat sufletul.

Părintele Iuliu

Cutremur de 14 ore. În insulele Azore, din Oceanul Pacific, a fost un puternic cutremur de pământ. Cutremurul a ținut, fără încetare, 14 ceasuri și a băgat groază în întreaga populație. Pe câmp în multe părți din aceste insule s'au făcut mari crăpături.

De prin sate

Din Hațeg

Muncă rodnică în ogrorul Domnului

Cu venirea Păr. Romul Stoica în fruntea vicariatului Hațeg s'a început o trudnică pastorație. În ziua de 12 Oct. a. c. s'a ținut obișnuita adunare lunară a preoților din Vicariat. Printr'o simțită vorbire, Păr. Romul Stoica deschide adunarea, prezentând pe Păr. Octavian Aldea, noul păstor succesor al parohiei Cornești. Precuvioșii Sr. Drj. Gheorghe Fireza și preoților prețioase îndrumări în vederea Duminecii Mălonaie. Cu prilejul acestei adunări am văzut, că preoțimea vicariatului Hațeg depune o rodnică muncă în ogrorul Domnului.

Pr. L. BOCIAT

Din Obreja — Alba

Duminecă, 11 Octomvrie crt., credincioșii din comuna noastră au luat parte cu mic și mare la parastasul înmormântare ce s'a slujit pentru încă doi eroi căzuți pe frontul din răsărit. Întreaga suflarea comunei a ținut să onoreze jertfa tinerilor Cetean Gligor și Ciontea Ioan dintr'un regiment de cavalerie. Primul necășătorit, lasă în urma lui o soră și un uchi, care l-a crescut de mic, fiind și el orfan de război, iar al doilea o soție nemângâiată și trei mici copilași.

Slujba înmormântării a fost oficiată de Păr. călugări Gherasim și Grigore Dardal. Cuvântarea ocazională a rostit-o Păr. Gherasim, arătând în frumoase cuvinte jertfa celor doi eroi pentru neamul nostru și în același timp exprimând părerea de rău pentru pierderea ce o suferă comuna noastră prin moartea lor.

Slujba a fost oficiată în fața bisericii, lângă monumentul eroilor din războiul trecut. Toți cei de față au vărsat lacrimi de durere, încreștând pe răboiul eroilor încă doi eroi. Primul căzut în războiul de acum a fost tânărul Lupea Ion, în urma căruia rămâne soția și un copilăș de un an.

Odihnească în pace și amintirea lor neșteară în sufletele tuturor veșnic!

De partea familiilor s'a depus o frumoasă coroană care se păstrează în biserică.

I. R. O.

FOIȚA

„UNIRII POPORULUI“

Iadul și raiul

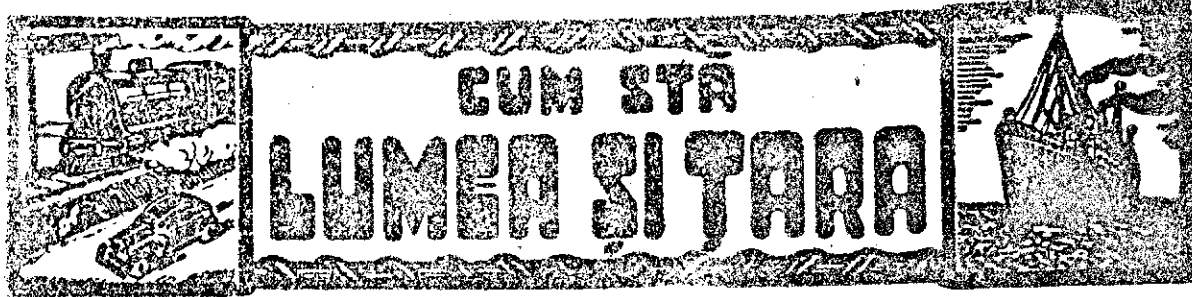
O, suflete ticălos,
Negru și întanecos,
În lume cât ai trăit
În rele te-ai tăvălit.
Îngrijat numai cu trat
Negândind la iad și rai
La moarte n'ai cugetat
Dar de dânsa n'ai scăpat
Că ea s'a și priplit
Și din lame te-a răplit.
Când trat mai cu zahar
Dal amar, amar, amar.
Cu ce față ne vom duce
La Părintele cel dulce
Unde ne cheamă Cristos
La orașul cel frumos?
Astăzi mă călătoresc
La Părintele ceresc
Ingerul stă 'n calea mea
Din lume ca să mă ia.
Mă trece pe lângă iad
Unde păcătoșii ard.
Dar la el când mă uitai
Ce văzui mă 'nspălmântai.
Văzui balauri căsând

Și din gură foc vărsând
Curgind ca un râu înflăcărat și nestins
Văzui împărații tirani
De găurii cu bolovani
Toți în flacăra 'nnotau
Și draclii îl afundau
Mai înainte la alt vad
Tot la iad, la iad, la iad
În stânga când mă uitai
Ce văzui mă 'nspălmântai.
Cari înșală ilosă dând.
Văzui un cârd de muleri
Văltându-se în dureri
Și draclii așa zicând
Asta-l farmec și descânt
În frunte un drac ședea
Cu luda 'n flăcări ardea.
Mai înainte la alt vad,
Tot la iad, la iad, la iad
Văzui un cârd de bărbați
Tot bețivi și desfrânați.
Mai înainte la alt vad
Tot la iad, la iad, la iad
În stânga când mă uitai
Ce văzui mă 'nspălmântai
Văzui draclii cu cângi trăgând
La nește muleri zicând:
Astea tot mincluni spunea
Pe alții 'n belea puneau.
Deci de-acolo la alt vad
Tot la iad, la iad, la iad

În stânga când mă uitai
Ce văzui mă 'nspălmântai.
Văzui tâlharii ucigași
Toți răpitori și pungași
În vâpale până 'n gât
Se tângulau amărât.
Deci de-acolo la alt vad
Tot la iad, la iad, la iad,
În stânga când mă uitai
Ce văzui mă 'nspălmântai.
Văzui popi mulți eretici
Cu dascăli, cu gramățici
Aruncați cu capu 'n jos
În focul sel fîcărös.
Deci de-acolo la alt vad
Tot la iad, la iad, la iad
În stânga când mă uitai
Ce văzui mă 'nspălmântai.
Văzui muleri în grele munci
Cari își lapădă-a lor prunci
Sau far' de milă și dor
În pânțele și-l omor.
Iar la cel din urmă vad
În stânga când mă uitai
Ce văzui mă 'nspălmântai
Văzui bogății ne-ndurători
Cari tot s'ar veseli
Pe săracii n'ar milui.

Aceea cale lăsând
Și mai înainte mergând
În dreapta când mă uitai

Ce văzui mă bucurai
Văzui mese 'ntinse rând
Pe ele lumini arzând
Și împrejur dreptii slau
Și bucurie gustau
Împreună dănuind
Și pe Dumnezeu slăvind
Deci de-acolo iar plecat
Tot la rai, la rai, la rai,
Și 'n dreapta când mă uitai
Ce văzui mă bucurai
Văzui sfinți prealuminosi
Apostoli și cuviosi
Și cete de mucenici
De tineri bătrâni și mici
Împreună dănuind
Și pe Dumnezeu slăvind
Deci de-acolo iar plecat
Tot la rai, la rai, la rai
În dreapta când mă uitai
Ce văzui mă bucurai
Văzui sfinți de mărieri
Petrecend în mângăieri
Cu cununt de diamant
Ca podoabe de briliant
Împreună dănuind
Și pe Dumnezeu slăvind
Deci de-acolo iar plecat
Tot la rai, la rai, la rai
La poartă când mă uitai
Ce văzui mă întristai
Văzui raiul încuiat

Pe frontul din Răsărit

Pe întreg frontul răsăritean au fost în răptămâna aceasta lupte continue. La Tuapse a fost încercuit un întreg grup de trupe bolșevice. Peste 400 de poziții de luptă de ale bolșevicilor au fost cucerite de trupele germane. La Terek au fost respinse toate atacurile dușmanilor. De asemenea au fost respinse atacurile bolșevicilor pe Don și pe Volga. La Stalingrad a fost nimicit un grup de trupe bolșevice. În ruinele orașului continuă încă luptele. Aviația germană a deslănțuit puternice atacuri de bombardament asupra mai multor orașe din Rusia și deosebi asupra ținutului Grozny.

Luptele pe apă

În vreme ce pe uscat luptele au mai încetat puțin, pe mare sunt înverșunate atacurile date de submarinele germane asupra vapoarelor engleze și americane.

În săptămâna trecută submarinele germane au scufundat 27 vapoare engleze.

Se spune că pierderile pe apă ale Englezilor, în cursul lunii trecute, au fost foarte mari.

Situația în Egipt

Pe frontul egiptean situația este deocamdată neschimbată.

S'au petrecut însă unele frământări înăuntrul țării. La Cairo au fost ciocniri sângeroase între populație și soldații englezi și americani.

Poliția egipteană a trebuit să ia măsuri aspre de pază.

Războiul în Pacific

În săptămâna aceasta au fost lupte numeroase și în apele Oceanului Pacific.

În insulele Solomon, Japonezii au adus trupe puternice, pentru a face față atacurilor americane.

În Noua Guinee sunt lupte înverșunate pe culmile munților Owen Stanley.

Luptele continuă de altfel în toate insulele din apele acestui Ocean, între trupele japoneze și americane.

Biruințe pe frontul din Răsărit

De pe frontul răsăritean se vestește că Germanii au încercuit și nimicit puternice trupe

bolșevice, în apropiere de orașul Novorosisk.

La Stalingrad, după lupte crâncene de stradă divizia blindată, a pătruns până la Volga și-a ocupat o parte din orașul de noapte, în care se găsesc uzinele de tractoare Djerjinski. Deasemenea se spune că trupele germane au pătruns și în vestita uzină (fabrică) de tunuri „Baricada roșie” din Stalingrad.

Situația Stalingradului devine din ce în ce mai grea.

Englezii părăsesc India

Așa scriu unele gazete că, adică, guvernul englez ar fi dat poruncă tuturor Englezilor din India să părăsească această țară, peste care se poate abate furtuna prăpădului și a revoluției.

În Madagascar

Sunt lupte grele și acolo. Trupele franceze luptă cu înverșunare împotriva Englezilor și se spune că i-au și oprit.

Mai nou se spune că Englezii au ocupat orașul Ambohitsa.

Un an dela căderea Odesei

S'a împlinit la 16 Octombrie, un an, de când orașul Odesa a fost cucerit de trupele române. După un an de guvernare românească, la 16 Octombrie s'a deschis la Odesa o mare expoziție, în care s'a arătat tot ce s'a lucrat, vreme de un an de zile, în Transnistria.

La deschiderea expoziției Transnistriei au luat parte membrii guvernului în frunte cu dl Mihai Antonescu.

Turburările din India

În India sunt în continuu turburări și nemulțumiri. Poliția engleză are mult de lucru cu răsculații indieni, cari pun la cale explozii și revolte prin fabricile mai mari.

Se spune că foarte mulți șefi indieni au fost arestați. Între aceștia este și fiica unui vestit scriitor indian, Rabindranath Tagore.

Explozie puternică. La o fabrică de ulei din Mizil, s'a întâmplat, în săptămâna aceasta o groaznică explozie, la un cazan, în care se fierbea ulei. În urma arsurilor cu ulei fierbinte, au murit în această nenorocire nouă muncitori din fabrică.

Când femeia se războiește

— Un groaznic fomer la București —

Povestea acestor oameni, dintre care unul a coborât în morământ, iar celalalt a luat drumul închisorii, este mai veche. Începe acum 20 de ani, atunci când ucigașa, Victoria Călinescu, l-a cunoscut pe Mihail Teodorescu, cu care a trăit atâta amar de vreme. Între ei s'a legat o dragoste mare, care a dus la o uniune a lor într-o căsnicie nelegitimă.

Așa au trăit, până bine de rând, când lui Teodorescu, deși bătrân, au început a-i leneși ochii după alte femei. Lucrul acesta a fost simțit de Victoria Călinescu, care și-a pus în gând să și răzbune dragostea batjocorită. Și când vrea femeia, să te ferească Dumnezeu de războieră ei, că nu mai scapi nici în gaură de șarpe.

Într-una din zile Victoria Călinescu l-a așteptat pe Mihail Teodorescu cu un cuțit în mână. Presimțind că se va întâmpla ceva rău, Teodorescu i-a luat cuțitul și s'a culcat apoi pe o canapea. Infuriată c'a fost dezarmată, Victoria Călinescu a ieșit în curte și s'a întors în casă cu un topor. A așteptat până ce Teodorescu a adormit și atunci, fără multe remușcări, i-a crăpat capul. După această ispravă a părăsit casa, plecând la o nepoată a ei. A fost însă prinsă de poliție și acum își va ispăși sângerosa ei faptă.

Haz de necaz

— Stofe din păr de câne —

Tovarășul lătrător al omului este socotit tot mai folositor și mai prețios, mai ales în vremurile de azi, când nimic nu trebuie să se arunce sau să se prădeze. Pielea lui bine lucrată este folosită la fabricarea încălțămîntului și curelelor. Mai nou se spune că un plugar harnic și gospodar și-a tuns cănele și lâna lui a tors-o și a țesut-o, făcând din ea o țesătură destul de bună și trimisă.

Iată dar că și cănele nu mai este atât de ne folositor omului și pe lângă aceea că li păzește casa și turma de rătăcitori și sălbătăcioni, el li mai dă și lâna atât de prețioasă la vreme de iarnă, pentru suman și zeghe, iar la bătrânețe piele pentru șerpar și opinci. — Miresele fără zestre nu vor mai fi năcăjite, că nu vor avea țol de acoperit, căci acum le va face dragul lor bărbănel după ce va tunde cănele, curat vorba aceea:

„U, iu, iu, pe dealul gol
Că mireasa n'are țol,
Da i-o face mirele
Când o tunde cănele.

băgat o în seamă; dar văzând că stăruiește mereu, aștepta prilejul potrivit, să se răfuiește odată cu omul năbădăios. Ieri, Duminică, după sfânta slujbă se dăduse tocmai prilejul pentru asta. Părintele are obiceiul, ca, în dumineci și sărbători, după sfânta slujbă, să stea de vorbă în ușa bisericii cu poporeni ai, cari știind aceasta, îl așteaptă afară. Așa a fost și ieri. Toți fruntașii satului erau în fața bisericii, când ieși preotul. Se porni vorba mai întâi despre vreme, ca apoi să treacă la sămănăturile de toamnă, la roada cucuruzului și în sfârșit la greutățile vieții, cari ajung să fie din ce în ce mai apăsătoare.

— Ușor și e duminică — găsi prilejul să-i spună părintelui în față badea Gheorghe Cocioabă.

Preotul ridică capul. Pe buzele oamenilor trecu un zâmbet ciudat.

— Cum așa? — întrebă el.

— Apoi așa, că greutățile vieții, munca, truda și oboseala e noastră, a proștilor, — grăi cam stingerit în fața mulțimii badea Gheorghe.

— Și eu? Eu n'am parte de ele, cași dumniavoastră toți? — întrebă din nou preotul.

— Da... cum să zic, — se încurcă badea Gheorghe, — vei fi având și dumniata, dar tot nu ca noi. Că vezi noi ăștia, — țărăni — noi lucrăm de dimineața

până seara târziu, de scoatem limba, până ce dumneata, ca popă, cu cartea'n mână, cu cântările la altar, și banii vin fără multă trudă și osteneală.

Ghița era spartă. Asvârlite odată aceste vorbe în fața satului întreg, părintele nu le putu face trecute pe lângă ureche, și zise cu blândețe:

— Ascultă, bade Gheorghe; aud că dumneata de-o vreme n'coace tot spui cu rost și fără rost, vorbele ce le-am auzit aci dela dumniata. Eu zic că dumniata n'ai dreptate, nici atât cât e negru sub unghie.

— Eu n'am dreptate? — se burzului badea Gheorghe, saltându-și pe umeri șumanul înflotilat. Cum n'am dreptate?

— Bine, bade Gheorghe — zise preotul privind în jur. Iacă te rog aci, în fața satului, ca mâine Luni, să vii desdemineată la mine și să petreci o zi întregă cu mine, ca să te convingi, care din noi doi spune adevărul: eu ori dumniata?

— Așa-i, bravo, bine! — strigă oamenii din toate părțile.

— Dar mâine, bade Gheorghe — întrebă preotul întinzând palma către țaran, — căci de lucru pe acasă nu prea ai pe vremea asta.

(Va urma)

Pleacă Țiganii

O scurtă istorie a neamului țigănesc
Printre hotărârile luate de guvernul Marelui a fost și aceea de a muta pe toți Țiganii de pe pământul ciberat al Transnistriei. Plecarea din mijlocul nostru a acestui neam tuciu ne face să ne gândim la istoria lor, la vremea când au venit și s'au așezat în Europa.

Învățăturile române Nicolae Ioan spune că neamul țigănesc a venit în Europa, cam pe la mijlocul secolului al XII-lea, odată cu năvălirea Mongolilor. Un învățat austriac, Wislok, crede că ei au venit la anul 1241, odată cu marea năvălire a Mongolilor de sub conducerea lui Batu-Can.

Însemnări multe nu se prea găsesc prin cărțile bătrâne despre acest neam sărac și osândit să-și poarte sălășele veșnic dintr'un loc într'altul.

Credința generală este însă, că Țiganii sunt de neam mongol, din aceeași viță cu Tătarii, Hunii, Avarii, Ungurii și alții, și că sunt o rămășiță a ultimelor neamuri mongole, care au năvălit în Europa pe la mijlocul secolului al XIII-lea.

Poporul român însă nu s'a amestecat deloc cu neamul țigănesc.

La început Țiganii au fost robi, pe la casele boierești. Erau mari meșteri fierari și potcovari, dar mai ales s'au arătat ca neînțeleși meșteri ai arcușului și ai viozii. Cântăreți din patru strune, ei au potolit de multe ori aleanul și focul dela inima Românilui, cu cântecele lor.

Mai târziu, pe la 1848, atât în Moldova, cât și în Muntenia sunt declarați liberi. De atunci și-au dus viața, trăind cum au putut, unii îmbrățișând ceva meserii, alții ca „sătrari“ dintr'un sat în altul, din mila oamenilor și cu ce mai „ciordeau“ de pe la casele Românilor.

După război, Țiganii au început să ridice capul și să se mai lumineze. Un profesor universitar din Cehoslovacia, A. Slatin, țigan de origine, a scos un ziar țigănesc cu titlul „Arintpa Bulache“ (Propășirea noastră). La stăruința lui s'au făcut școli țigănești, cu limba de învățătură țigănească. Au început astfel să se organizeze și la noi. Ne amintim cu toții de mișcarea Romilor și a Romițelor, cu vestitul lor șel Lăzurică.

Azi acești locuitori, fără așezământ și casă statornică, prin voiața celor mai mari, vor fi așezați în plaiurile nou cucerite, îndemnați să înceapă o altă viață de muncă și ordine.

Răspândiți

„Unirea Poporului“

Știrile săptămânii

Prețul porumbului și al fasolei. Noul preț al porumbului în anul acesta este de 180.000 lei vagonul, adică 18 lei kilogramul. La acest preț se va mai socoti, și o primă de 20.000 lei, care se va plăti la vagon, pentru porumbul curat, fără boabe stricate. — Pentru fasole s'a fixat prețul de 24 lei kilogramul.

În ținuturile bântuite de secetă nu se rechiziționează nutrețul. Ministerul Aprovizionărilor a luat hotărârea, ca din ținuturile bântuite de secetă să nu se rechiziționeze nici un fel de nutreț. Nu se vor face apoi rechiziții dela micii proprietari, care au mai puțin de 10 hectare de pământ. Dela proprietarii, care au mai mult de 10 hectare de pământ se vor face rechiziții de nutrețuri numai atunci, când ei nu vreau să vândă armatei.

Camarazi, nu glumă. Ostașii coloanei de transport a detașamentului skiori din Sibiu au strâns ban lângă ban din soldele lor și au făcut daruri pentru familiile eroilor căzuți pentru țară și neam. Familiei soldatului Oarză Simion, căzut pe câmpul de luptă, i-au cumpărat două vițele cu 30.000 Lei; familiei soldatului Avramuț Vasile i-au dăruit 49.500 Lei, iar familiei soldatului Stoia Nicu Lei 25.000. Acești doi soldați din urmă au fost găsiți înghețați la postul de onoare.

Fapte de ale milei creștinești. Dl. Anton Tubure, contabil la fabrica de hârtie din Piatra Neamț, a dăruit un teren de 487 metri pătrați pentru o văduvă săracă și cu copii, al cărei soț a murit pe front. Iară dl. Brahnescu Gheorghe, funcționar C. F. R. din Cernăuți, a dăruit o vacă de rasă și două juninci, spre a fi date văduvelor sau invalizilor din război.

Așezări vechi. În Danemarca s'au găsit urmele unor așezări omenești foarte vechi, care, spun învățații, ar fi fost cu 9000 de ani înainte de Hristos. S'au găsit între altele niște piloți, deasupra cărora a fost construită o casă. Aceste așezări sunt printre cele mai vechi, din câte se cunosc de lumea învățată de azi.

A furat banii stăpânului. Servitorul Simon Gheorghe a furat dela stăpânul său, Konnerth Ioan, din Brașov, suma de o sută mii lei. Stăpânul său vânduse mai înainte o mașină de tăiat lemne cu un preț bun. De lucrul acesta știa și Simon Gheorghe, care și a pus în gând, să fure toți banii. Intr'o zi el lură din buzu-

narul hainei stăpânului cheia dela casa de bani. În altă zi, când a fost numai singur acasă, a intrat în locuință și a furat suma de 100.000 lei. Văzându-se cu atâția bani, Simon Gheorghe s'a apucat de petreceri și în scurtă vreme a cheltuit toți banii. A fost însă prins de poliție și el și-a mărturisit fapta.

Se face un pod peste Dunăre. Ministrul lucrărilor publice al Bulgariei a anunțat că la Ruscuc, se va începe construirea unui pod peste Dunăre, care va lega România de Bulgaria, în dreptul orașului Giurgiu. Acesta este un semn, că între țara vecină, Bulgaria, și noi se întăresc legăturile de prietenie și ajutorare.

S'a înecat în vasul cu must. Nenorocirea s'a petrecut în satul Români, din Moldova. Săteanul Gheorghe Preuteasa, întorcându-se în seara zilei de 28 Septembrie, dela muncă nu și-a mai aflat acasă nevasta. După ce a căutat-o mai multă vreme prin gospodărie, i-a aflat hainele lângă un vas mare cu must. Bineînțeles că s'a întâmplat o nenorocire, el a început să caute și în vasul de must, unde a și aflat trupul neînșuflețit al soției sale. Se crede că nenorocita femeie care nu era cu mintea întreagă, după ce s'a desbrăcat s'a aruncat în vasul cu must.

Lapte pietrificat. Un învățat german a reușit să fabrice lapte în bucăți tari, întrebunțând pulberea de lapte amestecată cu anumite materii. Păstrarea se face foarte bine, fiindcă în felul acesta bucățile de lapte nu atrag de loc umezeala. Se înlătură astfel stricarea laptelui. O bucată de lapte disolvată în opt litri de apă dă un lapte foarte gustos și proaspăt. În orașul german Kiel a și început construcția unei fabrici unde se vor produce în mari cantități aceste bucăți de lapte.

Scrisoare din război

Publicăm cu drag scrisoarea de mai jos, pe care o scrie Părintelul Silyu Rilca din Tur soldatul Ioan Frățila a lui Sântu, din care se vede dragostea și alptirea față de Părintele său sufletesc. Observăm că acest soldat primește și pe front „Unirea Poporului“.

Oacernice părinte,

Astăzi profit de puținul timp liber pe care îl am ca să vă scriu câteva rânduri. V'aș fi scris mai mult, dar nu am avut pe ce și împrejurările nu mi-au permis.

Departa de țară și de satul drag în care am copilărit, de aici din marea stepă a Donului, unde numai vântul și bubuitul tunului domnește peste tot, pare că aud vocea părintească a Sf. Tale atât în biserică cât și pe străzi. Mi-se pare că sunt iarăș

acolo, de unde destinul m'a smuls și m'a adus aici, în rândurile celor care luptă pentru Cristos. Aș vrea măcar o dată să mai fiu acolo în mijlocul celor dragi și împreună cu ei să ascult cuvintele blânde și dulci ale Sf. Tale, din care, ca și în trecut, să culeg numai sfaturi și învățături.

Sper ca ziua glorioasă nu este departe și că nu peste mult dușmanii crucii și a-i lui Hristos vor fi înfrânți și aceia, pe care destinul li va scăpa cu viață, se vor întoarce la vetrele lor, mândri că și-au făcut datoria. Adeseori îmi apare în fața satul nostru drag cu toate amintirile, îmi închid însă în suflet dorul și privesc în jur la gropile care de câteva luni îmi servesc atât de adăpost cât și locaș de rugăciuni. Mă uit spre Volga, că doar dacă o voi vedea. Dar nici vorbă, deși nu ne despart decât câțiva kilometri. Acest râu bătrân, care până acum purta în valurile sale vapoare și corăbii cu lucruri folositoare, acum nu este altceva decât un cimitir. Fog dușmanii lui Hristos din țara Crucii și a celor care luptă pentru ea, că doară, doară peste Volga vor găsi scăpare. Însă proiectilele și bombele cruciaților îi lovesc în plin și puțin sunt aceia care mai scapă.

Iubite părinte! Dacă destinul mă v'a aduce acasă, din jurnalul meu veți afla mai multe. Acum, fiindcă trebuie să plec la post, închei această scrisoare rugându-Vă, ca de câte ori veți întâlni pe bătrânii mei părinți, să-i mângâiați ca un părinte sufletesc, ca cel puțin așa să-și mai astâmpere dorul după feciorii plecați, iar atunci când genuchii tuturor se vor pleca pentru rugăciune, printre cei mulți să fie amintit și numele meu. Hristos Rege!

I. Frățila

Un dușman al agriculturii

Dintre toți dușmanii cari atacă agricultura mai ales în regiunile de dealuri cu păduri, este unul care a devenit un adevărat pericol pentru aceste regiuni, este mistrețul sau porcul sălbatic. El nu se mulțumește numai cu jirul și ghinda ce i-o dă pădurea, ci acum de vre-o câțiva ani în urmă, înmulțindu-se îngrozitor, face pagube enorme, distrugând recolta bietilor plugari dela sămănat până la adunat.

De când se sămăna primăvara porumbul, merge pe rândurile mășinei și-l scoate cu nasul, măcar că cea mai mare parte din plugari grăpează pământul și după sămănat și cu toate acestea tot îl scoate, așa că plugarul este silit să sămăne de două și de trei ori porumbul. Tot la fel face cu cartofii, cu grâul; li smulge spicele și-l incurcă, de și-i mai mare jalea să te uiti la el; porumbul abia începe a face

